
Nyheter

Ser problemet i svenske tilstander

📄 Nationen

04.06.2018

2

NATIONEN

Ser problemet i svenske tilstander

□ Nationen. 04.06.2018. Side: 16,17

Tove Rømo Grande

Forbruket skal opp - samtidig skal klimautslippene ned. Er ideen om en grønt voksende økonomi for god til å være sann?

- Situasjonen i dag er at stadig flere byer markedsføres som grønne produkter som skal selges på det internasjonale markedet. Det overordnede målet er å tiltrekke seg kapital som skal sikre økonomisk vekst, sier førsteamanuensis i by- og regionplanlegging, Jin Xue.

Hun har i en årrekke forsket på hvorvidt det er mulig at økonomien fortsetter å vokse samtidig som at klimagassutslippene går ned.

- Jeg tror ikke det er mulig å nå målet om en bærekraftig utvikling så lenge ideen om evig vekst ikke blir utfordret, sier NMBU-forskeren.

Grønnvasket byutvikling

Hun viser til en studie som ser på hvordan den svenske byen Malmö, som siden 1970-tallet har gått igjennom en smertefull avindustrialiseringsprosess, har klart å snu opp ned på kommuneøkonomien ved å markedsføre seg som verdens første bærekraftige by.

- Malmö har blitt et internasjonalt stjerneeksempel på bærekraftig byutvikling og hvert år strømmer titusener av arkitekter, byutviklere og andre fagpersoner til byen for å se den grønne, urbane veksten med egne øyne, forteller hun.

Men til tross for utallige priser for den grønne innsatsen, har strategien vist seg å ikke være like bærekraftig for klimaet og miljøet som den er for den økonomiske veksten, ifølge studien.

De nye områdene som har blitt utviklet, med Västra hamnen i front, har tiltrukket seg velstående

innbyggere som tiltrekkes av ideen om å bo og leve miljøvennlig som en del av sin klasseidentitet, kommenterer forskerne bak studien.

Tredoblet forbruket

Men med velstand kommer også forbruk. Samtidig som at Sveriges samlede forbruk doblet seg, ble det tredoblet i Malmö i samme periode. Innbyggerne på Västra hamnen eier også flere biler enn innbyggerne i resten av byen. Et nytt, fleretasjes parkeringshus har blitt bygget i området. Også energiforbruket i de nye byggene, som markedsføres som svært miljøvennlige, har vist seg å ikke være lavere enn i andre svenske standardbygg.

- Dette føyer seg inn i funn fra andre studier i Sverige og internasjonalt som viser en klar positiv sammenheng mellom økonomisk velstand og forbruk, kommenterer Xue.

Og selv om industrien har forlatt den sørsvenske byen, har den ikke forsvunnet. Kockumskranen, som fram til 2002 var et landemerke for Malmös industri, ble solgt til en verft i Sør-Korea hvor skipsbyggingen pågår for fullt.

- Utslippene som en gang stammet fra industriproduksjonen i Malmö slippes nå ut fra verft

andre steder som har tatt over produksjonen. Det er jo ikke slik at det ikke lenger bygges skip, poengterer Xue.

Svakere vekst

- Er lærdommen for verden for øvrig at den økonomiske veksten ikke kan fortsette?

- Ved å innføre ambisiøs klimapolitikk kan det i prinsippet være mulig å få ned utslippene uten at den økonomiske veksten blir negativ. Det kan være at veksten blir svakere, men må ikke nødvendigvis gå ned, sier samfunnsøkonom og forsker på NMBU, Knut Einar Rosendahl.

At veksten blir svakere, forklarer økonomen ved at klimatiltak ofte er kostnadskrevende, i alle fall de første årene.

- Det er klart at det avhenger av hvor raskt man skal redusere utslippene. Dersom de skal reduseres veldig mye, veldig raskt, så kan det bli vanskelig å forene dette med økonomisk vekst.

Mulig å finne balanse

- Ifølge FN må utslippene ned innen ti år, gitt at de holdes stabile i dag. Er ikke det rimelig raskt?

- Jo, det er for så vidt det. Det handler etter mitt syn om å finne den rette balansen mellom økonomisk vekst og det å ta vare på miljøet, som det legges for lite vekt på i dag. Det viktigste er at hele verdens utslipp begynner å falle.

Sitat:

Flytter problemet

«Utslippene som en gang stammet fra industriproduksjonen i Malmö slippes nå ut fra verft andre steder som har tatt over produksjonen.»

Jin Xue, førsteamanuensis i by- og regionplanlegging i NMBU

© Nationen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/hx6uWheS>